

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	9
1 Oorlog en sociale politiek: een geïntegreerd verhaal	11
Burgers en de tol van totale oorlog	11
Sociale politiek als machtsuitoefening	17
Sociale politiek op een kruispunt tijdens de belle époque	23
De belofte van een beter leven	31
De hulpbehoevenden aan zet in oorlogstijd	38
Een stad en een dorp in oorlog: een Griekse tragedie	40
2 Proloog. Nood en noodhulp in het bezette land	45
Een modern land in quarantaine	45
Succesvol ondernemerschap: de stichters van het Comité National	48
De Société Générale en de Eerste Wereldoorlog	54
Drukbevraagde diplomaten	57
De Commission for Relief in Belgium. Voedsel over de internationale grenzen	61
Het Comité National: een organisatie die haar gelijke niet heeft	64
De vele conflicten rond het Comité National	74
Amerikanen en Belgen: technocraten tegenover notabelen	75
Het Comité National, de Duitsers en de activisten	84
Andere bestuursniveaus, andere elites	87
Ontevreden arbeiders	96
De middenstand, de werkgevers en de publieke opinie	103
Mannen en vrouwen	104
Een succes voor het volk?	108

3	Aartrijke. De oorlog in het boerendorp	115
	Een boerendorp als alle andere?	116
	Producenten en consumenten: een grote kloof	118
	Geiten, cichorei en klompen	121
	Waar politiek schijnbaar niet bestaat	128
	Het katholieke verenigingsleven en het 'volksleven'	133
	Het oorlogsdagboek van Jules De Puydt	138
	Economisch, sociaal en cultureel kapitaal	143
	Brouwerij De Leeuw tijdens de oorlog	147
	Feit en identiteitsvorming in het dagboek van Jules De Puydt	150
	Een lokaal comité met een paar probleempjes	150
	Een trage start (januari 1915–april 1915)	156
	De woelige strijd om geloofwaardigheid (april 1915–1916)	156
	De boeren roeren zich (1916)	163
	De hongersnood slaat toe (najaar 1916–1917)	166
	Een vrolijk kerstfeestje? (december 1916–januari 1917)	170
	Een zuur einde (1918–1919)	174
	Een andere evaluatie van de liefdadigheidspolitik	178
	Een creatieve dorpsbevolking	186
	Duitsers, Veltenaars en Platsenaars	186
	Diefstal en banditisme in Aartrijke	189
	Bedelarij en prostitutie	196
	Boeren overgeleverd aan de Duitsers?	199
	Boeren overgeleverd aan elkaar	206
	De culturele impact van schaarste	208
	De brouwketels van de familie De Puydt	212
4	Gent. De straatpolitiek van arbeidersvrouwen	217
	Een tikkende tijdbom	220
	Plunderingen, politie en de merkwaardige evolutie van diefstal	220
	Een verzuilde en gepolitiseerde hulpverlening	224
	Gecensureerd maar weerspanning: de rol van de Gentse pers	228
	De mars op de stad	232
	Enkele hete junidagen	232
	'Als de wijven er zich eens mee bemoeien...'	238

Vervrouwelijke stad, vervrouwelijkt protest	239
Een sterk buurtverenigingsleven met een rood tintje	244
Na juni 1916. Taferelen uit een lijdende stad	250
 Epiloog. Honger, sociale politiek en protest tijdens de Eerste Wereldoorlog	 259
 Noten	 267